

ЗАЦВЕРДЖАНА
Пастанова
Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь
29.06.2021 № 135

**ТЫПАВАЯ ВУЧЭБНАЯ ПРАГРАМА
ПА ВУЧЭБНЫМ ПРАДМЕЦЕ (ВУЧЭБнай ДЫСЦЫПЛІНЕ)
”БЕЛАРУСКАЯ МОВА (ПРАФЕСІЙНАЯ ЛЕКСІКА)”**
прафесійнага кампанента тыпавых вучэбных планаў
па спецыяльнасцях (накірунках спецыяльнасцей)
(акрамя спецыяльнасці 2-26 02 31 ”Дакументазнаўства
і дакументацыйнае забеспячэнне кіравання“) для рэалізацыі
адукацыйных праграм прафесійна-тэхнічнай адукацыі,
якія забяспечваюць атрыманне кваліфікацыі рабочага (служачага),
для рэалізацыі адукацыйных праграм сярэдняй спецыяльнай адукацыі,
якія забяспечваюць атрыманне кваліфікацыі спецыяліста (рабочага)
з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Дадзеная тыповая вучэбная праграма па вучэбным прадмеце (вучэбнай дысцыпліне) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“ (далей – праграма) прадугледжвае вывучэнне асаблівасцей беларускай мовы, пашырэнне і ўзбагачэнне лексічнага запасу, неабходнага для прафесійнай дзейнасці будучых рабочых (служачых) з прафесійна-тэхнічнай адукацыяй, спецыялістаў (рабочых) з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй, а таксама выпрацоўку ўмення карыстацца тэрміналогіяй і прафесійнай лексікай па абранай спецыяльнасці (накірунку спецыяльнасці). Праграма з’яўляецца абагуленай для ўсіх спецыяльнасцей прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі (акрамя спецыяльнасці 2-26 02 31 ”Дакументазнаўства і дакументацыйнае забеспячэнне кіравання“).

У працэсе выкладання вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“ неабходна ўлічваць міждысцыплінарныя сувязі праграмнага вучэбнага матэрыялу з вучэбным матэрыялам вучэбных прадметаў (вучэбных дысцыплін) прафесійнага кампанента тыповых вучэбных планаў па спецыяльнасцях (накірунках спецыяльнасцей).

Усе заняткі па вучэбным прадмеце (вучэбнай дысцыпліне)носяць практычны характар.

З мэтай кантролю засваення праграмнага вучэбнага матэрыялу прадугледжана выкананне адной абавязковай кантрольнай работы, заданні для якой распрацоўваюцца выкладчыкам вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“ і абмяркоўваюцца на пасяджэнні прадметнай (цыклавой) камісіі ўстанова адукацыі.

У праграме вызначаны мэты вывучэння кожнай тэмы, спрагназаваны вынікі іх дасягнення ў адпаведнасці з узроўнямі засваення вучэбнага матэрыялу. З мэтай арганізацыі прафесійна арыентаванага маўлення ў змесце кожнай тэмы прадугледжана лексіка-тэрміналагічнае напам’яненне.

У выніку вывучэння вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“ навучэнцы павінны:

ведаць на ўзроўні ўяўлення:

ролю мовы і маўлення ў працэсе сацыяльных зносін;

функцыі беларускай мовы як асноватворнага кампанента нацыянальнай культуры;

ведаць на ўзроўні разумення:

нормы сучаснай беларускай літаратурнай мовы;

функцыянальныя стылі і іх выкарыстанне ў маўленчай дзейнасці;

тэрміналогію і прафесійную лексіку па абранай спецыяльнасці;

тэрміналагічныя слоўнікі па адпаведных сферах прафесійнай

дзеинасці;

умець:

успрымаць і ўзнаўляць навуковую галіновую інфармацыю на беларускай мове;

перакладаць, пераказваць і рэферыраваць прафесійна арыентаваныя тэксты, рыхтаваць публічныя выступленні;

вылучаць істотныя факты са спецыяльных тэкстаў пры чытанні і ўспрыняцці маўлення на слых;

правільна афармляць дзелавыя дакументы;

ажыццяўляць прафесійнае маўленне ў розных сітуацыях зносін.

У дадзенай праграме прыведзены прыкладныя крытэрыі ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці па вучэбным прадмеце (вучэбнай дысцыпліне) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“, распрацаваныя на аснове дзесяцібальнай шкалы і паказчыкаў ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці навучэнцаў ва ўстановах адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы сярэдняй спецыяльнай адукацыі; прыкладны пералік абсталявання кабінета тэхнічнымі і дэманстрацыйнымі сродкамі навучання, неабходнымі для забеспячэння адукацыйнага працэсу. Ва ўстановах адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы прафесійна-тэхнічнай адукацыі, ацэнку вынікаў вучэбнай дзейнасці ажыццяўляюць у адпаведнасці з адукацыйным стандартам прафесійна-тэхнічнай адукацыі.

Прыведзены ў дадзенай праграме прыкладны тэматычны план з’яўляецца рэкамендаваным. Пры неабходнасці змянення дадзенай праграмы ўстанова адукацыі, якая ажыццяўляе адукацыйныя праграмы прафесійна-тэхнічнай (сярэдняй спецыяльнай) адукацыі, распрацоўвае на яе аснове вучэбную праграму ўстановы адукацыі. Прадметная (цыклавая) камісія ўстановы адукацыі можа ўносіць абгрунтаваныя змены ў змест і паслядоўнасць выкладання праграмнага вучэбнага матэрыялу, размеркаванне вучэбных гадзін па тэмах у межах агульнага бюджэту часу, адведзенага на вывучэнне вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“. Вучэбная праграма ўстановы адукацыі зацвярджаецца яе кіраўніком.

ПРЫКЛАДНЫ ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН

Раздзел, тэма	Колькасць вучэбных гадзін
Раздзел I. Беларуская мова ў грамадстве	3
1.1. Мова ў грамадстве	1
1.2. Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму	1
1.3. Нормы беларускай літаратурнай мовы	1
Раздзел II. Лексічная сістэма беларускай літаратурнай мовы	3
2.1. Лексіка беларускай мовы паводле паходжання і сферы ўжывання	1
2.2. Спецыяльная лексіка. Беларуская навуковая тэрміналогія. Тэрміналагічныя слоўнікі	2
Раздзел III. Функцыянальныя стылі маўлення	8
3.1. Навуковы стыль. Моўныя сродкі навуковага стылю	2
3.2. Пераклад і аналіз прафесійна арыентаванага тэксту	2
3.3. Публіцыстычны стыль	2
3.4. Афіцыйна-справавы стыль	2
Раздзел IV. Культура прафесійнага маўлення	6
4.1. Прафесійна арыентаванае маўленне. Падрыхтоўка да публічнага выступлення на прафесійную тэму	3
Абавязковая кантрольная работа	1
4.2. Маўленчы этыкет і культура маўлення	2
Усяго	20

ЗМЕСТ ПРАГРАМЫ

Мэта навучання	Змест тэмы	Вынік
РАЗДЗЕЛ I. БЕЛАРУСКАЯ МОВА Ў ГРАМАДСТВЕ		
Тэма 1.1. Мова ў грамадстве		
<p>Пазнаёміць з мэтамі і задачамі вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“, роляй і месцам вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“ ў сістэме падрыхтоўкі рабочых (служачых) з прафесіянальна-тэхнічнай адукацыяй, спецыялістаў (рабочых) з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй.</p> <p>Сфарміраваць паняцці ”мова“ і ”маўленне“.</p> <p>Замацаваць веды аб ролі мовы ў жыцці чалавека і грамадства, аб функцыях мовы.</p>	<p>Мэты і задачы вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“. Месца вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“ ў сістэме сацыяльна-гуманітарных навук, яе сувязь з іншымі вучэбнымі прадметамі (вучэбнымі дысцыплінамі) па спецыяльнасці (накірунку спецыяльнасці).</p> <p>Паняцці ”мова“ і ”маўленне“. Роля мовы ў жыцці чалавека і грамадства. Функцыі мовы.</p>	<p>Назвае мэты і задачы вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“, выказвае агульнае меркаванне пра ролю і месца вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“ ў сістэме падрыхтоўкі рабочых (служачых) з прафесіянальна-тэхнічнай адукацыяй, спецыялістаў (рабочых) з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй.</p> <p>Раскрывае сутнасць паняццяў ”мова“ і ”маўленне“.</p> <p>Вызначае ролю мовы ў жыцці чалавека і грамадства, тлумачыць функцыі мовы.</p>
Тэма 1.2. Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму		
<p>Сфарміраваць паняцці ”білінгвізм“, ”моўная інтэрферэнцыя“.</p> <p>Сфарміраваць веды пра віды моўнай інтэрферэнцыі.</p> <p>Навучыць вызначаць і выпраўляць моўныя памылкі, якія ўзнікаюць у выніку моўнай інтэрферэнцыі.</p>	<p>Паняцці ”білінгвізм“ і ”моўная інтэрферэнцыя“.</p> <p>Віды моўнай інтэрферэнцыі.</p> <p>Лексіка-тэрміналагічнае напаўненне: Будучая спецыяльнасць, прафесія.</p> <p>Асноўныя віды прафесійнай дзейнасці.</p> <p>Кампетэнцыі спецыяліста.</p>	<p>Тлумачыць паняцці ”білінгвізм“ і ”моўная інтэрферэнцыя“.</p> <p>Акрэслівае віды моўнай інтэрферэнцыі.</p> <p>Вызначае і выпраўляе моўныя памылкі, якія ўзнікаюць у выніку моўнай інтэрферэнцыі.</p>
Тэма 1.3. Нормы беларускай літаратурнай мовы		
<p>Узнавіць і паглыбіць веды аб моўных</p>	<p>Правільнасць маўлення і моўныя нормы</p>	<p>Тлумачыць моўныя нормы беларускай</p>

Мэта навучання	Змест тэмы	Вынік
<p>нормах беларускай літаратурнай мовы.</p> <p>Выпрацаваць практычныя навыкі карыстання нормамаі беларускай літаратурнай мовы ў моўным асяроддзі і пры аналізе прафесійна арыентаваных тэкстаў.</p> <p>Навучыць выпраўляць маўленчыя памылкі ў прафесійна арыентаваных тэкстах.</p>	<p>(лексічныя, арфаэпічныя, акцэнталагічныя, словаўтваральныя, марфалагічныя, сінтаксічныя). Тыповыя маўленчыя памылкі, іх прычыны, спосабы выпраўлення.</p> <p>Лексіка-тэрміналагічнае напаўненне: Прафесійнае самавызначэнне асобы. Матывы выбару прафесіі. Перспектывы прафесійнага росту.</p>	<p>літаратурнай мовы.</p> <p>Карыстаецца нормамаі беларускай літаратурнай мовы ў моўным асяроддзі і пры аналізе прафесійна арыентаваных тэкстаў.</p> <p>Выпраўляе маўленчыя памылкі ў прафесійна арыентаваных тэкстах.</p>
<p>РАЗДЗЕЛ II. ЛЕКСІЧНАЯ СІСТЭМА БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРНАЙ МОВЫ</p>		
<p>Тэма 2.1. Лексіка беларускай мовы паводле паходжання і сферы ўжывання</p>		
<p>Узнавіць і паглыбіць веды пра лексіку беларускай мовы паводле паходжання і сферы ўжывання.</p> <p>Навучыць вызначаць прыналежнасць слоў да пэўнай групы паводле паходжання і сферы ўжывання.</p>	<p>Лексіка беларускай мовы паводле паходжання і сферы ўжывання. Агульнаўжывальная лексіка і лексіка абмежаванага ўжытку.</p> <p>Лексіка-тэрміналагічнае напаўненне: Гісторыя прафесіі і перспектывы яе развіцця. Асноўныя віды дзейнасці і кампетэнцыі спецыяліста.</p>	<p>Апісвае лексіку беларускай мовы паводле паходжання і сферы ўжывання.</p> <p>Вызначае прыналежнасць слоў да пэўнай групы паводле паходжання і сферы ўжывання.</p>
<p>Тэма 2.2. Спецыяльная лексіка. Беларуская навуковая тэрміналогія. Тэрміналагічныя слоўнікі</p>		
<p>Сфарміраваць веды пра спецыяльную лексіку, тэрміналогію, адрозненні паміж прафесіяналізмамі, тэрмінамаі і наменклатурнымі назвамаі.</p> <p>Замацаваць паняцце пра структуру, прызначэнне тэрміналагічных слоўнікаў і даведнікаў.</p> <p>Навучыць рабіць аналіз прафесійна арыентаваных тэкстаў.</p>	<p>Паняцці ”спецыяльная лексіка“, ”тэрміналогія“, ”прафесіяналізмы“, ”тэрміны“, ”наменклатурныя назвы“.</p> <p>Беларуская тэрміналогія.</p> <p>Тэрміналагічныя слоўнікі і даведнікі. Сістэма падачы тэрмінаў у слоўніках.</p> <p>Лексіка-тэрміналагічнае напаўненне: Абсталяванне, інструменты, прыстасаванні, неабходныя ў прафесійнай</p>	<p>Раскрывае сутнасць паняццяў ”спецыяльная лексіка“, ”тэрміналогія“, ”прафесіяналізмы“, ”тэрміны“, ”наменклатурныя назвы“. Тлумачыць адрозненні паміж прафесіяналізмамаі, тэрмінамаі, наменклатурнымі назвамаі.</p> <p>Апісвае структуру, прызначэнне тэрміналагічных слоўнікаў і даведнікаў.</p> <p>Аналізуе прафесійна арыентаваныя</p>

Мэта навучання	Змест тэмы	Вынік
<p>Сістэматызаваць і паглыбіць веды пра функцыянальныя стылі.</p> <p>Замацаваць веды пра лексічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя асаблівасці тэкстаў навуковага стылю.</p> <p>Выпрацоўваць уменне пераказваць, аналізаваць і рэферыраваць навуковы тэкст.</p> <p>Навучыць успрымаць і ўзнаўляць навуковую галіновую інфармацыю на беларускай мове.</p> <p>Тэма 3.2. Пераклад і аналіз прафесійна арыентаванага тэксту</p> <p>Замацаваць веды пра асаблівасці перакладу навуковых тэкстаў на беларускую мову.</p> <p>Замацаваць навыкі перакладу і аналізу прафесійна арыентаванага тэксту.</p> <p>Сістэматызаваць і паглыбіць веды пра лексічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя асаблівасці тэкстаў публіцыстычнага стылю.</p> <p>Навучыць ствараць рэкламу ўласнай</p>	<p>дзеясці.</p> <p>Матэрыялы (сыравіна), што выкарыстоўваюцца ў вытворчых працэсах.</p> <p>РАЗДЗЕЛ III. ФУНКЦЫЯНАЛЬНЫЯ СТЫЛІ МАЎЛЕННЯ</p> <p>Тэма 3.1. Навуковы стыль. Моўныя сродкі навуковага стылю</p> <p>Класіфікацыя функцыянальных стыляў.</p> <p>Навуковы стыль. Функцыі навуковага стылю. Жанры навуковага стылю, іх адметныя асаблівасці і моўныя сродкі.</p> <p>Лексіка-тэрміналагічнае нападзенне:</p> <p>Вытворчы працэс, тэхналагічнае абсталяванне, патрабаванні бяспекі пры эксплуатацыі абсталявання.</p> <p>Аб'ект прафесійнай дзейнасці.</p> <p>Тэма 3.2. Пераклад і аналіз прафесійна арыентаванага тэксту</p> <p>Асаблівасці перакладу навуковых тэкстаў на беларускую мову.</p> <p>Пераклад на беларускую мову навуковых тэкстаў і прафесійна арыентаваных тэкстаў.</p> <p>Аналіз прафесійна арыентаваных тэкстаў.</p> <p>Тэма 3.3. Публіцыстычны стыль</p> <p>Сфера ўжывання, формы рэалізацыі, функцыі і вызначальныя рысы публіцыстычнага стылю. Жанры публіцыстычнага стылю, іх адметныя асаблівасці.</p>	<p>тэксты.</p> <p>Раскрывае асаблівасці функцыянальных стыляў.</p> <p>Тлумачыць лексічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя асаблівасці тэкстаў навуковага стылю.</p> <p>Пераказвае, аналізуе і рэферыруе навуковы тэкст.</p> <p>Дэманструе ўменне ўспрымаць і ўзнаўляць навуковую галіновую інфармацыю на беларускай мове.</p> <p>Тлумачыць асаблівасці перакладу навуковых тэкстаў на беларускую мову.</p> <p>Выконвае пераклад прафесійна арыентаванага тэксту з выкарыстаннем адпаведнага тэрміналагічнага слоўніка, аналізуе тэкст.</p> <p>Тлумачыць характэрныя лексічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя асаблівасці тэкстаў публіцыстычнага стылю.</p> <p>Стварае тэкст публіцыстычнага стылю – рэкламу ўласнай прафесіі.</p>

Мэта навучання	Змест тэмы	Вынік
<p>прафесіі.</p> <p>Замацаваць веды пра асаблівасці афіцыйна-справавога стылю, віды афіцыйна-справавых тэкстаў.</p> <p>Навучыць перакладаць службовыя інструкцыі, складаць рэзюмэ, аўтабіяграфію, заяву аб прыёме на работу.</p>	<p>Лексіка-тэрміналагічнае напаўненне: Рэклама прафесіі.</p> <p>Тэма 3.4. Афіцыйна-справавы стыль</p> <p>Функцыі афіцыйна-справавога стылю.</p> <p>Стылявыя прыкметы і моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю.</p> <p>Віды афіцыйна-справавых тэкстаў.</p> <p>Правілы напісання і афармлення афіцыйна-справавых тэкстаў. Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў.</p> <p>Пераклад на беларускую мову афіцыйна-справавых тэкстаў.</p> <p>Лексіка-тэрміналагічнае напаўненне: Рэзюмэ, аўтабіяграфія, заява аб прыёме на работу.</p> <p>Нарматыўныя прававыя акты, тэхнічныя нарматыўныя прававыя акты, службовыя інструкцыі.</p>	<p>Вызначае асаблівасці афіцыйна-справавога стылю, віды афіцыйна-справавых тэкстаў.</p> <p>Перакладае службовыя інструкцыі. Складае рэзюмэ, аўтабіяграфію, заяву аб прыёме на работу.</p>
РАЗДЕЛ IV. КУЛЬТУРА ПРАФЕСІЙНАГА МАЎЛЕННЯ		
Тэма 4.1. Прафесійна арыентаванае маўленне. Падрыхтоўка да публічнага выступлення на прафесійную тэму		
<p>Сфарміраваць веды пра культуру маўлення, камунікатыўныя якасці маўлення.</p> <p>Сфарміраваць навыкі падрыхтоўкі тэксту прафесійна арыентаванага публічнага выступлення з улікам асноўных патрабаванняў.</p>	<p>Паняцце культуры маўлення. Прафесійна арыентаванае маўленне.</p> <p>Камунікатыўныя якасці маўлення (правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, выразнасць, чысціня, багацце, дарэчнасць, сцісласць).</p> <p>Патрабаванні да прамовы.</p> <p>Падрыхтоўка да публічнага выступлення.</p> <p>Лексіка-тэрміналагічнае напаўненне:</p>	<p>Тлумачыць паняцце ”культура маўлення“, апісвае камунікатыўныя якасці маўлення.</p> <p>Вызначае асаблівасці прафесійна арыентаванага маўлення.</p> <p>Стварае прафесійна арыентаваны тэкст для выступлення. Выступае перад аўдыторыяй з публічнай прамовай на прафесійную тэму з улікам асноўных</p>

Мэта навучання	Змест тэмы	Вынік
<p>Сфарміраваць паняцці ”маўленчы этыкет“, ”тэхніка маўлення“, ”выразнасць маўлення“.</p> <p>Выпрацаваць навыкі дыялагічнага маўлення ў адпаведнай моўнай сітуацыі і з захаваннем правіл маўленчага этыкету.</p>	<p>Прапанова па ўдасканаленні вырабу прадукцыі (паляпшэнні якасці паслуг). Абавязковая кантрольная работа</p> <p>Тэма 4.2. Маўленчы этыкет і культура маўлення</p> <p>Маўленчы этыкет і культура зносін. Тэхніка і выразнасць маўлення. Лексіка-тэрміналагічнае назаўважэнне: Знаёмства, дзелавое прадстаўленне. Суразмова аб прыёме на работу (умовы працы, службовыя абавязкі, працоўны дзень).</p>	<p>патрабаванняў.</p> <p>Раскрывае сутнасць паняццяў ”маўленчы этыкет“, ”тэхніка маўлення“, ”выразнасць маўлення“.</p> <p>Вядзе прафесійна арыентаваны дыялог у сітуацыі афіцыйных маўленчых зносін у адпаведнай моўнай сітуацыі, прытрымліваецца правіл маўленчага этыкету.</p>

ПРЫКЛАДНЫЯ КРЫТЭРЫ АЦЭНКІ ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ НАВУЧЭНЦАЎ

Адзнака у балах	Паказчыкі ацэнкі
1 (адзін)	Пазнаванне асобных аб'ектаў вывучэння праграмнага вучэбнага матэрыялу, прапанаваных у гатовым выглядзе (фактаў, тэрмінаў, азначэнняў беларускай мовы (прафесійная лексіка))
2 (два)	Адрозненне аб'ектаў вывучэння праграмнага вучэбнага матэрыялу, прапанаваных у гатовым выглядзе (фактаў, тэрмінаў, азначэнняў беларускай мовы (прафесійная лексіка), асобных правілаў маўлення)
3 (тры)	Узнаўленне часткі праграмнага вучэбнага матэрыялу па памяці (фрагментарны пераказ і пералічэнне асноўных тэрмінаў, азначэнняў беларускай мовы (прафесійная лексіка), частковае валоданне спецыяльнай тэрміналогіяй); ажыццяўленне разумовых і практычных дзеянняў па ўзоры
4 (чатыры)	Узнаўленне большай часткі праграмнага вучэбнага матэрыялу (апісанне з элементамі тлумачэння асноўных азначэнняў беларускай мовы (прафесійная лексіка), частковае валоданне спецыяльнай тэрміналогіяй); прымяненне ведаў і ўменняў у знаёмай сітуацыі па ўзоры; наяўнасць адзінкавых істотных памылак
5 (пяць)	Асэнсаванае ўзнаўленне большай часткі праграмнага вучэбнага матэрыялу (тлумачэнне тэрмінаў і азначэнняў беларускай мовы (прафесійная лексіка), частковае валоданне спецыяльнай тэрміналогіяй); прымяненне ведаў у знаёмай сітуацыі па ўзоры; наяўнасць адзінкавых істотных памылак
6 (шэсць)	Поўнае веданне і асэнсаванае ўзнаўленне ўсяго вучэбнага праграмнага матэрыялу, валоданне вучэбным праграмным матэрыялам у знаёмай сітуацыі (апісанне і тлумачэнне азначэнняў і правілаў беларускай мовы (прафесійная лексіка), частковае валоданне спецыяльнай тэрміналогіяй); выкананне заданняў па ўзоры на аснове прадпісанняў; наяўнасць неістотных памылак
7 (сем)	Поўнае, трывалае веданне і асэнсаванае ўзнаўленне ўсяго вучэбнага праграмнага матэрыялу, валоданне вучэбным праграмным матэрыялам у знаёмай сітуацыі (разгорнутае апісанне і тлумачэнне азначэнняў і правілаў беларускай мовы (прафесійная лексіка), абгрунтаванае выкарыстанне пэўных моўных сродкаў, валоданне спецыяльнай тэрміналогіяй), недастатковае самастойнае выкананне заданняў; наяўнасць адзінкавых неістотных памылак
8 (восем)	Поўнае, трывалае, глыбокае веданне і ўзнаўленне праграмнага вучэбнага матэрыялу, аперыраванне праграмным вучэбным матэрыялам у знаёмай сітуацыі (разгорнутае апісанне і тлумачэнне азначэнняў і правілаў беларускай мовы (прафесійная лексіка), абгрунтаванае выкарыстанне моўных сродкаў, валоданне спецыяльнай тэрміналогіяй); самастойнае выкананне заданняў; наяўнасць адзінкавых неістотных памылак
9	Поўнае, грунтоўнае, глыбокае веданне і ўзнаўленне праграмнага вучэбнага матэрыялу, аперыраванне праграмным

Адзнака у балах	Паказчыкі ацэнкі
(дзесяць)	вучэбным матэрыялам у часткова змененай сітуацыі (прымяненне азначэнняў і правілаў беларускай мовы (прафесійная лексіка), абгрунтаванае выкарыстанне моўных сродкаў, свабоднае валоданне спецыяльнай тэрміналогіяй); самастойнае выкананне заданняў
10 (дзесяць)	Свабоднае аперыраванне праграмным вучэбным матэрыялам; прымяненне ведаў і ўменняў у незнаёмай сітуацыі (самастойныя дзеянні пры апісанні, тлумачэнні, аналізе, параўнанні, ацэньванні тэрмінаў і азначэнняў, выкарыстанне адпавядаючых сітуацыі прафесіянальных зносін моўных і маўленчых сродкаў); знаходлівасць пры рашэнні нестандартных, праблемных задач

Заўвага. Пры адсутнасці вынікаў вучэбнай дзейнасці навучэнцам, якія навучаюцца ва ўстановах прафесійна-тэхнічнай (сярэдняй спецыяльнай) адукацыі выстаўляецца "0" (нуль) балаў.

ПРЫКЛАДНЫ ПЕРАЛІК АБСТАЛЯВАННЯ ВУЧЭБНАГА КАБІНЕТА

Назва	Колькасць
Тэхнічныя сродкі навучання	
Тэхнічнае абсталяванне	
Мультымедычны праектар	1
Камп'ютар	1
Дыдактычнае забеспячэнне	
Прэзентацыі вучэбнага прызначэння па тэмах вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“	Камплект
Электронныя сродкі навучання	
Электронныя слайды па тэмах вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) ”Беларуская мова (прафесійная лексіка)“	Камплект
Абсталяванне кабінета	
Дошка аўдыторная	1
Крэсла	31
Стол для выкладчыка	1
Стол для навучэнцаў	15
Стэнд інфармацыйны	1
Шафа	1
Экран праекцыйны	1

ЛІТАРАТУРА

- Абражэвіч, І.У.** Беларуская мова (прафесійная лексіка). Машынабудаванне : дапам. / І.У. Абражэвіч. Мінск : РІПА, 2016. 96 с.
- Бандаровіч, В.У.** Стыльна па-беларуску: комплексны даведнік па культуры маўлення / В.У. Бандаровіч. Мінск : Пачатк. шк., 2013. 63 с.
- Батура, Т.В.** Беларуская мова (прафесійная лексіка). Аўтаматызацыя : вучэб. дапам. / Т.В. Батура. Мінск : РІПА, 2018. 113 с.
- Беларуская мова** : вучэб. дапам. / В.М. Богдан [і інш.] ; пад рэд. Л.П. Тамілінай. Мінск : РІПА, 2019. 381 с.
- Беларуская мова** (прафесійная лексіка). Педагогіка : вучэб. дапам. / Д.В. Дзятко [і інш.] ; пад агул. рэд. Д.В. Дзятко. Мінск : РІПА, 2020. 279 с.
- Беларуская мова** (прафесійная лексіка). Транспарт : вучэб. дапам. / І.У. Будзько [і інш.] ; пад агул. рэд. Л.А. Гіруцкай. Мінск : РІПА, 2019. 223 с.
- Беларуская мова** (прафесійная лексіка). Эканоміка: практыкум : вучэб. дапам. / Д.В. Дзятко [і інш.] ; пад агул. рэд. Д.В. Дзятко. Мінск : РІПА, 2020. 207 с.
- Зразікава, В.А.** Беларуская мова. Прафесійная лексіка для эканамістаў : вучэб. дапам. / В.А. Зразікава, А.В. Губкіна. Мінск : Выш. шк., 2016. 383 с.
- Маршэўская, В.В.** Беларуская мова. Прафесійная лексіка для юрыстаў і эканамістаў : вучэб. дапам. / В.В. Маршэўская, А.С. Садоўская. Мінск : РІВШ, 2020. 231 с.
- Сычанава, Н.М.** Беларуская мова (прафесійная лексіка). Энергетыка : вучэб. дапам. / Н.М. Сычанава. Мінск : РІПА, 2019. 99 с.
- Чатырка, Д.М.** Беларуская мова (прафесійная лексіка). Грамадскае харчаванне : вучэб. дапам. / Д.М. Чатырка. 2-е выд., стэр. Мінск : РІПА, 2018. 153 с.
- Шабліцкая, Н.В.** Беларуская мова (прафесійная лексіка). Будаўніцтва : вучэб. дапам. / Н.В. Шабліцкая. Мінск : РІПА, 2020. 131 с.
- Шпак, Т.Ю.** Беларуская мова (прафесійная лексіка). Сельская гаспадарка : вучэб. дапам. / Т.Ю. Шпак. Мінск : РІПА, 2019. 299 с.
- Шумчык, В.С.** Беларуская мова (прафесійная лексіка). Вылічальная тэхніка : вучэб. дапам. / Ф.С. Шумчык, Н.М. Акуліч. Мінск : РІПА, 2018. 147 с.

СЛОЎНІКІ

- Беларускі** арфаграфічны слоўнік / Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т мовы і літ. імя Якуба Коласа і Янкі Купалы ; уклад. Л.П. Кунцэвіч. Мінск : Беларус. навука, 2012. 694 с.
- Маракуліна, Т.М.** Слоўнік арфаграфічных новаўвядзенняў беларускай мовы / Т.М. Маракуліна, І.Л. Капылоў. Мінск : Соврем. шк., 2011. 96 с.

Разам, асобна, праз злучок : даведнік : дапам. для настаўнікаў / склад. : Н.Д. Бандарэнка, І.Л. Капылоў, Т.М. Маракуліна ; пад рэд. А.А. Лукашанца. Мінск : Аверсэв, 2013. 192 с.

Русско-белорусский словарь : в 3 т. / под рэд. А.А. Лукашанца. 10-е изд., перераб. и доп. Мінск : БелЭн, 2012.

Русско-белорусский политехнический словарь : в 2 т. / под ред. И.Л. Бурак [и др.]. Минск : Беларус. навука, 1998.

Тлумачальны слоўнік беларускай літаратурнай мовы / пад рэд. М.Р. Судніка, М.Н. Крыўко. 3-е выд. Мінск : БелЭн, 2002. 784 с.

